

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL 2023 METAIS TAIKOMO MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO
(TAP-22-1752) (22-13297(2))**

2022-10-07 Nr. NV-2883

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas – nustatyti minimaliąją mėnesinę algą (MMA) ir minimalųjį valandinį atlygį 2023 metams.

Esama situacija:

- Šiais metais MMA yra 730 Eur, minimalusis valandinis atlygis – 4,47 Eur. 2022 m. liepos mėn. buvo apie 139,6 tūkst. darbuotojų, gaunančių MMA ir mažiau. Biudžetinėse įstaigose tokių darbuotojų buvo apie 18,2 tūkst.
- Trišalė taryba dar 2017 m. yra sutarusi dėl MMA didinimo formulės – t.y. MMA ir vidutinio darbo užmokesčio (VDU) santykis *neturi būti mažesnis kaip 45 proc. ir didesnis kaip 50 proc.* bei turi atitikti ketvirtadalio didžiausią santykį tarp VDU ir MMA turinčių ES valstybių vidurkį, kuris nustatomas pagal paskutinių trejų metų skelbiamus duomenis. Lietuvos banko atstovas 2022-09-13 pagal atnaujintas ekonominės raidos prognozes Trišalės tarybos posėdyje pristatė pagal 2017 m. susitarimą apskaičiuotą 888 Eur dydžio MMA.
- Trišalė taryba 2022 m. rugsėjo 13 d. posėdyje nepriėmė vieno sprendimo dėl MMA kėlimo, nes šiuo klausimu buvo pateiktos skirtingos nuomonės: darbuotojų atstovai siūlė kelti 21,6 proc. arba iki 888 Eur, darbdavių atstovų nuomonės išsiskyrė: vieni siūlė kelti palaipsniui po 10 proc., kiti - kelti iki 800 Eur, kartu iki 740 Eur didinant ir neapmokestinamąjį pajamų dydį (toliau – NPD). Vyriausybės pozicija buvo siekti darbdavių ir profesinių sąjungų sutarimo ir pritarti socialinių partnerių sutartam dydžiui, jeigu toks būtų buvęs. 2022-09-27 Trišalės tarybos posėdyje po pristatyto Vyriausybės kompromisinio pasiūlymo – nuo 2023 m. MMA didinti iki 840 Eur ir iki 625 Eur didinti NPD, darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijų pozicijos liko tos pačios.
- Pagal Darbo kodeksą Vyriausybė tvirtina MMA ir minimalųjį valandinį atlygį, gavusi Trišalės tarybos rekomendaciją ir atsižvelgdama į šalies ūkio vystymosi rodiklius bei tendencijas.

Esmė: Siūloma 2023 metais taikyti 840 Eur MMA vietoj dabar nustatytos 730 Eur MMA (didinama 110 Eur, arba apie 15 proc.) ir 5,14 Eur minimalųjį valandinį atlygį vietoj dabar nustatyto 4,47 Eur (didinama 0,67 Eur, arba apie 15 proc.).

Valstybės biudžeto **lėšų poreikis – apie 37,6 mln. Eur.**

Derinimas: Suderinta su Finansų ministerija, Lietuvos profesine sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos savivaldybių asociacija. Ekonomikos ir inovacijų ministerija pritaria projekto tikslui bei siūlomam MMA dydžiui, tačiau kartu atkreipia dėmesį į didelį ekonomikos neapibrėžtumą, spartaus MMA didinimo rizikas.

Lietuvos verslo konfederacija atkreipė dėmesį į ekonomikos neapibrėžtumą šiuo laikotarpiu ir pasiūlė MMA didinti dalimis: nuo 2023-01-01 didinti iki 798,97 Eur ir, atsižvelgus į prognozes, nuo 2023-06-01 – iki 887,74 Eur. Lietuvos pramonininkų konfederacija mano, kad šiuo didelės infliacijos ir energetikos krizės laikotarpiu toks MMA didinimas yra itin didelis ir neigiamai

paveiks konkurencingumą, todėl pasiūlė MMA didinti iki 800 Eur kartu didinant iki 740 Eur NPD.

SADM pažymi, kad, nustatant MMA 2023 metams, buvo bandoma surasti kompromisą, kad MMA dydis „į rankas“ būtų ne mažesnis nei prognozuojama 2023 m. skurdo rizikos riba, kad nedidėtų skurdas ir nelygybė Lietuvoje, taip pat atsižvelgta į šalies ūkio vystymosi rodiklius bei tendencijas. 2022 m. rugsėjo 13 d. buvo organizuotas papildomas neeilinis Trišalės tarybos posėdis bei 2022 m. rugsėjo 27 d. pristatytas Vyriausybės kompromisinis pasiūlymas dėl MMA 840 Eur dydžio bei NPD 625 Eur dydžio.

Atitiktis Vyriausybės programai: Atitinka Vyriausybės programos 97.1 p. nuostatas „Mažinsime pajamų nelygybę ir skurdą, numatydami atitinkamas kompleksines mokestines ir finansines priemones“.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome nutarimo projektą **svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.**

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. +370 5 2098603, el.p. ausra.gratuleviciene@lrv.lt